

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET CHRISTELIJK ONDERWIJS

Beleid van bestuur en school in het kader van een voorziening hoogbegaafdenonderwijs. Toetsing van het functioneren van de MR door de Commissie:

De school heeft een programma aan ouders gepresenteerd waaraan door de school niet is voldaan. Dit is aan verweerder toe te rekenen.

De verwachtingen zijn niet waargemaakt. Er was geen reële verwachting van het programma bij de start. Het komt de Commissie voor alsof er in plaats van een gedegen vorm van onderwijs, aan een experiment is begonnen. De besluitvorming hiertoe oordeelt de Commissie inderdaad klachtwaardig. De Commissie acht de klacht op dit onderdeel gegrond, daar er verwachtingen zijn gewekt en het beleid niet is uitgevoerd zoals dit aan ouders is voorgespiegeld.

De klachten over het opzeggen van de samenwerking met HB-initiatief en het wijzigen van het beleid oordeelt de Commissie ongegrond. Er is niet vastgesteld dat er sprake was van bindende afspraken tussen HB-initiatief en de Stichting. Noch waren de plannen voor de opstart van het *-onderwijs binnen de daarvoor gestelde kaders van beleid en medezeggenschap vastgesteld.

Volgens de Commissie heeft het bestuur haar verantwoordelijkheid genomen door weer te gaan besturen; een taak waarvoor zij aangesteld is.

De rol van de Commissie, bij toetsing van het functioneren van de MR, is beperkt. De Commissie dient te toetsen of de Stichting ervoor zorg heeft gedragen dat er een adequaat functionerend medezeggenschapssysteem binnen de school aanwezig is.

De Commissie constateert dat de beginselen van medezeggenschap bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan door school voldoende zijn gevolgd. De Commissie heeft niet kunnen vaststellen dat er tekortkomingen zijn geweest. De MR is geïnformeerd en heeft in een aantal zaken adviesrecht gehad. Tevens is er een *-ouder binnen de MR aangesteld.

De Commissie heeft verder geen aanknopingspunten gevonden die aanleiding geven tot kritiek op het handelen van de MR zelf. Tenslotte kent medezeggenschap een eigen geschillenregeling. De MR kan volgens de artikelen 31 en 37 jo. artikel 31 van de WMS zelfstandig een geschil indienen. Voor de Commissie is hier geen rol in weggelegd. De klacht is gedeeltelijk gegrond.

Klachtnummer 2019/116

Advies aan:

Het bestuur van de Stichting *(ook wel: de Stichting) te (plaatsnaam), inzake de klacht van mevrouw * en de heer * te (plaatsnaam) (hierna te noemen: klagers), ouders van (naam leerling A) en (naam leerling B), leerlingen van (naam school) te * (hierna te noemen: de school).

I. Het verloop van de procedure

Klagers hebben op 10 juni 2019 een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder te noemen: de Commissie). De klacht is gericht tegen de handelwijze van school en bestuur rond verschillende aspecten van het *-onderwijs dat op de school wordt gegeven.

Bij brief van 16 juli 2019 heeft de gemachtigde, mr. J. Schutter, advocaat te Almere, namens de Stichting en de school (verder te noemen: verweerder) een verweerschrift aan de Commissie gezonden.

Op 17 oktober 2019 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht, alwaar klagers zijn verschenen. Namens verweerder waren aanwezig: *, directeur, *, bestuursvoorzitter bestuur, bijgestaan door mr. B. Smits, gemachtigde. Mevrouw *, stagiaire, was als toehoorder aanwezig.

II. Standpunt klagers:

De klacht van klagers valt - zakelijk weergegeven - uiteen in de volgende klachtonderdelen:

1. Klagers stellen dat de schoolleiding en het college van bestuur afwijken van gemaakte afspraken en ingezet beleid. Dit schaadt de kwaliteit, de beleidsontwikkeling en het tijdspad van het *-onderwijs. Het schaadt de *-leerlingen.
2. Opzeggen van de samenwerking met het HB-initiatief
De samenwerking is door het bestuur eenzijdig stopgezet en ouders zijn hier niet over geïnformeerd. Dit terwijl de ouders vertrouwen hadden gesteld in deze samenwerking en de expertise van de HB-adviseur. Door deze eenzijdige opzegging heeft het bestuur het vertrouwen van ouders geschaad. Klagers stellen dat het * onderwijs aan ouders is gepresenteerd als een samenwerking met het HB-initiatief en de nieuwe schooldirectie is dan ook niet gerechtigd om zomaar uit deze reeds aangegane verbintenis te stappen.
3. Veranderen van de missie en visie: tijdens de ouderavond in maart 2017 is door de HB-stuurgroep van De Stichting door middel van een PowerPoint presentatie de uitgangspunten, missie en visie van het * Onderwijs aan ouders gepresenteerd. Ouders hebben hun kinderen op basis van deze visie ingeschreven.
Op dit moment wordt er echter niet aan deze visie voldaan en is het bestuur een eigen weg ingeslagen met een visie die niet door klagers ondersteund wordt en waar zij geen vertrouwen in hebben.
4. Werken in strijd met beginselen van behoorlijk bestuur en medezeggenschap: de visie (neergelegd in het onderwijsplan voor het * onderwijs) is in 2017 opgesteld en in gebruik genomen. Deze was niet vastgesteld. De insteek was om al werkende te kijken op welke manier de verschillende elementen van het plan uitvoerbaar waren. Dit plan heeft echter nooit een status gekregen. Het is klagers niet duidelijk geworden welke onderdelen van het initiële plan niet uitvoerbaar of (naam leerling A) listisch waren. Er is hen daarover geen helderheid verschaft. Klagers vragen de Commissie in dit verband na te gaan, of de medezeggenschapsraad (verder: MR) zijn rol naar behoren heeft vervuld.
5. Het niet-faciliteren van het fiscaal aftrekbaar maken van de ouderbijdrage: tijdens de presentatie is aangegeven dat de ouderbijdrage geïnd zou worden via de Stichting Vrienden van... De Stichting zou de ANBI-status aanvragen en op basis daarvan zou de ouderbijdrage fiscaal aftrekbaar zijn als een gift. Deze fiscale aftrekbaarheid is tot op heden niet mogelijk gemaakt. De school heeft een fiscaal rapport laten opstellen dat aangeeft dat het niet mogelijk is de ouderbijdrage als gift aftrekbaar te maken.
Ouders betwisten dit, aangezien er meerdere HB-scholen zijn die het onderwijs wel op deze manier financieren.

III. Standpunt verweerder:

Klachtonderdeel 1

Het bestuur en de school zijn in 2016 ontvankelijk geweest voor het initiatief van HB deskundige, mevrouw * tot het tot stand brengen van een aparte voorziening voor hoogbegaafdenonderwijs in de regio (plaatsnaam). Bestuur en school zijn vervolgens 'op sleeptouw' genomen door mevrouw * en haar initiatiefgroep. Het enthousiasme van alle betrokkenen en de energie van mevrouw * hebben in september 2017 geleid tot de start van het zogeheten *-onderwijs.

Achteraf gezien heeft verweerder toen de regie uit handen gegeven, mede veroorzaakt door het feit dat de initiatiefgroep (later Vrienden van...) op eigen wijze en separaat van verweerder met de ouders communiceerde.

De wisselingen in schooldirectie en het bestuur hebben ertoe bijgedragen dat mevrouw * en de initiatiefgroep veel ruimte hebben gekregen.

Door deze communicatie is ook geruime tijd de indruk gewekt dat het uitgangspuntendocument de grondslag vormde waarop het hoogbegaafdenonderwijs binnen het * vorm diende te krijgen.

Verweerder had die indruk direct weg moeten nemen en de regie in handen moeten nemen. Hij had aan alle betrokkenen duidelijk moeten maken dat het schoolbestuur verantwoordelijk was voor de inhoud, kwaliteit en financiering van het hoogbegaafden onderwijs, waardoor alle onduidelijkheden in de kiem waren gesmoord.

Klachtonderdelen 2 en 3

Verweerder erkent nogmaals dat hij de regie te veel uit handen heeft gegeven tijdens de opstart van het *-onderwijs, waardoor de initiatiefgroep te veel ruimte heeft gekregen en zaken naar zich toe heeft kunnen trekken. Vanaf het begin van de start van het *-onderwijs is er door betrokkenen binnen de school aangegeven dat de initiatiefneemster te veel zaken naar zich toetrok. Door de school en de Stichting is daarom ook geweigerd het uitgangspuntendocument te formaliseren als schoolbeleid. Na vertrek van de directeur, is onder leiding van de interim directie het *-onderwijs verder inhoudelijk vormgegeven, waarbij de stuurgroep heeft geprobeerd mevrouw * op afstand te houden. De vanaf september 2018 nieuw aangestelde directeur heeft gesprekken gevoerd met de initiatiefgroep en mevrouw * en heeft besloten, vanwege de te grote rol die zij zich willen toe-eigenen, de samenwerking te verbreken. Verweerder heeft met deze stap de regie voor de invulling en uitvoering van het schoolbeleid weer naar zich togetrokken. De opgestelde missie en visie vanuit het uitgangspuntendocument waren niet goed passend en uitvoerbaar binnen het beleid en de grondslag van de Stichting. Deze zijn vervolgens, aan de hand van de Nu meting aangepast in samenspraak met de nieuwe directie, bestuur, de HB- professionals en een klankbordgroep. Volgens verweerder dragen de directie en het bestuur de verantwoordelijkheid voor het vaststellen en uitvoeren van het onderwijskundig beleid van de school. Daar valt het wijzigen van de missie en visie, binnen de daartoe gestelde wettelijke kaders, ook onder.

Klachtonderdeel 4

Het uitgangspuntendocument dat ten grondslag ligt aan de start van het hoogbegaafdenonderwijs is nooit van een officiële status voorzien, daar dit plan niet r(naam leerling A) listisch en uitvoerbaar was. Aan de ouders is al met de start van het *-onderwijs aangegeven dat werkonderwijs vorm gegeven zou worden aan het hoogbegaafden- onderwijs.

Nadat de nieuwe directeur en bestuurder hadden geconstateerd dat het plan, opgesteld door de initiatiefgroep, niet uitvoerbaar bleek in de praktijk heeft zij aan ABC de opdracht gegeven tot de zogeheten Nu meting. Aan de hand van de aanbevelingen uit dit rapport, is er in samenspraak met een klankbordgroep, bestaande uit drie *-ouders, het nieuwe *-beleidsplan opgesteld. Verweerder geeft aan dat dit plan zeer zorgvuldig, met de directie en intensieve betrokkenheid van ouders en MR is opgesteld. Ouders zijn voorafgaand aan de vaststelling via nieuwsbrieven en ouderavonden op de

hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Nadat het plan aan de ouders is gepresenteerd en toegelicht, is het voorlopig vastgesteld. In deze periode is er ook een nieuwe MR gekozen, waarin ook een ouder van een *- leerling is verkozen. De oude en nieuwe MR hebben afspraken gemaakt over de wijze waarop de overdracht zou plaatsvinden, zodanig dat de nieuwe MR de gelegenheid krijgt om het *-beleidsplan te beoordelen. Na installatie van de nieuwe MR op 4 juni 2019 heeft zij het nieuwe beleid, waaronder het *-beleidsplan goedgekeurd. De MR heeft schriftelijk haar (naam leerling A) actie gegeven op de klachten die betrekking hadden op het handelen van de MR. Volgens haar zijn de procedures volgens de gedragsregels van goede medezeggenschap gevolgd en is zij op de juiste wijze door de Stichting van het gehele proces aangaande het * onderwijs op de hoogte gehouden.

Klachtonderdeel 5

Verweerder verschilt van mening over de fiscale aftrekbaarheid van de ouderbijdrage. De initiatiefgroep heeft zelfstandig hierover aan ouders berichtgeving gestuurd. Doordat de vragen over deze ouderbijdrage blijven terugkeren is er een ouderavond georganiseerd. Hier is door het bestuur aangegeven dat de ouderbijdrage vrijwillig is, maar dat deze belangrijk is voor het kunnen verzorgen van hoogbegaafdenonderwijs en dat deze bijdrage daarom ook rechtstreeks aan het bestuur moet worden voldaan.

Verweerder heeft twijfels over de door de “Vrienden van” gestelde aftrekbaarheid van deze ouderbijdrage en zal daarover advies inwinnen. Het ingeschakelde accountantskantoor meldt vervolgens in februari 2019 dat de ouderbijdrage niet, zoals de Stichting vrienden van heeft aangegeven, fiscaal aftrekbaar is als gift.

De ouderbijdrage dient gewoon rechtstreeks verweerder te worden voldaan. Verweerder zal ‘giften’ ontvangen via de Stichting Vrienden van dan ook niet accepteren en terugstorten.

IV. Overwegingen van de Commissie

Klachtonderdeel 1

Het bestuur heeft naar het oordeel van de Commissie te veel ruimte gegeven aan HB-initiatief waardoor de visie als vaststaand is gepresenteerd. Het is onvoldoende duidelijk gemaakt door de school en het bestuur dat deze visie praktisch niet uitvoerbaar was.

De Commissie zet kanttekeningen bij de uitleg van verweerder dat de uitgangspunten die aan ouders zijn gepresenteerd slechts aan de HB adviseur en de initiatiefgroep toebehoorden. In de presentatie was ook het logo van verweerder verwerkt, zodat verwarring niet slechts aan de initiatiefgroep is te wijten. Ouders (en klagers) mochten er dus op vertrouwen dat het gepresenteerde beleid gezamenlijk tot stand was gekomen en werd uitgedragen door de initiatiefgroep en verweerder.

De Commissie stelt vast dat het ingezette programma uitermate ambitieus was voor een kleine school als onderhavige. De dagelijkse praktijk maakte een dergelijk programma niet goed inpasbaar. Het was ondoordacht om het HB-initiatief zoveel ruimte te geven. Er heeft, zoals verweerder al heeft erkend, te weinig regie plaatsgevonden vanuit schoolleiding en bestuur waardoor de ouders en HB-initiatief te veel ruimte hebben gekregen. Het is aan verweerder verwijtbaar dat er binnen de Stichting met een programma is gestart, waarvan de beleidsmatige uitgangspunten niet vastgelegd of voldoende geborgd waren.

De Commissie oordeelt dat ouders terecht klagen over de verwachtingen die naar hen toe gewekt zijn.

Concluderend oordeelt de Commissie dat de school een programma aan ouders heeft gepresenteerd waaraan door de school niet is voldaan. Dit is aan verweerder toe te rekenen.

De verwachtingen zijn niet waargemaakt. Er was geen reële verwachting van het programma bij de start. Het komt de Commissie voor alsof er in plaats van een gedegen vorm van onderwijs, aan een experiment is begonnen. De besluitvorming hiertoe oordeelt de Commissie inderdaad klachtwaardig. De Commissie acht de klacht op dit onderdeel gegrond, daar er verwachtingen zijn gewekt en het beleid niet is uitgevoerd zoals dit aan ouders is voorgespiegeld.

Klachtonderdelen 2 en 3:

Het veranderen van de missie en de visie is voorbehouden aan het bestuur van een school. Bij een dergelijke omslag prevaleert de deskundigheid van de school, die haar beleid, binnen de daartoe gestelde wettelijke kaders van medezeggenschap kan en mag aanpassen.

De Commissie concludeert dat door de onduidelijkheid die tijdens de opstart van het Prisma-onderwijs door het verschil in visie tussen de initiatiefgroep en verweerder is ontstaan, de zogenoemde ouderveiligheid ofwel het vertrouwen inderdaad in het gedrang is geweest. Zij verwijst hierbij voor de oordeelsvorming naar klachtonderdeel 1.

De klachten over het opzeggen van de samenwerking met HB-initiatief en het wijzigen van het beleid oordeelt de Commissie ongegrond. Er is niet vastgesteld dat er sprake was van bindende afspraken tussen HB-initiatief en de Stichting. Noch waren de plannen voor de opstart van het *-onderwijs binnen de daarvoor gestelde kaders van beleid en medezeggenschap vastgesteld. Volgens de Commissie heeft het bestuur haar verantwoordelijkheid genomen door weer te gaan besturen; een taak waarvoor zij aangesteld is. De Commissie constateert dat er inmiddels hard wordt gewerkt om het vertrouwen te borgen en van ouders mag dan ook verwacht worden de school haar vertrouwen weer te geven zodra de school haar verantwoordelijkheid oppakt.

De Commissie verklaart de klachten over het opzeggen van de samenwerking met het initiatief en het wijzigen van de missie en visie ongegrond.

Klachtonderdeel 4.

De rol van de Commissie, bij toetsing van het functioneren van de MR, is beperkt. De Commissie dient te toetsen of de Stichting ervoor zorg heeft gedragen dat er een adequaat functionerend medezeggenschapssysteem binnen de school aanwezig is.

De Commissie constateert dat de beginselen van medezeggenschap bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan door school voldoende zijn gevolgd. De Commissie heeft niet kunnen vaststellen dat er tekortkomingen zijn geweest. De MR is geïnformeerd en heeft in een aantal zaken adviesrecht gehad. Tevens is er een *-ouder binnen de MR aangesteld.

De Commissie heeft verder geen aanknopingspunten gevonden die aanleiding geven tot kritiek op het handelen van de MR zelf. Tenslotte kent medezeggenschap een eigen geschillenregeling. De MR kan volgens de artikelen 31 en 37 jo. artikel 31 van de WMS zelfstandig een geschil indienen. Voor de Commissie is hier geen rol in weggelegd.

De Commissie verklaart dit klachtonderdeel ongegrond.

Klachtnummer 5.

In aanvulling op klachtonderdeel 1 oordeelt de Commissie dat eveneens de verwachtingen die zijn gewekt ten aanzien van de fiscale aftrekbaarheid van de ouderbijdrage niet zijn waargemaakt. Daar doet niet aan af dat de berichtgeving ten aanzien van de aftrekbaarheid is vertroebeld door de rechtstreekse communicatie van Stichting Vrienden van Hoogbegaafdenonderwijs Hilversum e.o. naar de ouders. In de presentatie wordt al melding gemaakt van de eventuele aftrekbaarheid van de ouderbijdrage en deze presentatie is eveneens onder het logo van de Stichting aan ouders gepresenteerd. Zij hebben daar dus op mogen vertrouwen.

De Commissie is er niet op toegerust om het advies van het accountantskantoor inhoudelijk te toetsen en stelt zich hier derhalve terughoudend op.

De Commissie stelt daarentegen vast dat er in den lande meerdere (HB-) initiatieven en scholen werken met de fiscale aftrekbaarheid van de ouderbijdrage. Mede gezien het feit dat ook HB-onderwijs financieel laagdrempelig dient te zijn, adviseert verweerder om het advies ten aanzien van de fiscale aftrekbaarheid van de ouderbijdrage voor een second opinion voor te leggen aan een andere deskundige.

De Commissie verklaart de klacht gegrond ten aanzien van de aan ouders gepresenteerde verwachtingen. Inhoudelijk onthoudt de Commissie zich van een oordeel.

Alles overziend oordeelt de Commissie dat de Stichting op ondoordachte wijze, zonder vastgesteld beleid, met het *-onderwijs is gestart. Vervolgens is dat *-onderwijs het jaar daarop uitgebreid met nog 2 groepen. Inmiddels heeft de onderwijsinspectie aangegeven dat er in het HB-onderwijs op dit moment nog onvoldoende inzichtelijk wordt gemaakt naar welke doelen de leerlingen toewerken, hoe daarbij afgestemd wordt op onderwijsbehoeften en hoe een en ander wordt geëvalueerd. Deze punten waren wel meegenomen in de oorspronkelijke plannen en de klacht van klagers is op dit onderdeel dan ook terecht. Deze 'kinderziektes' hadden naar oordeel van de Commissie binnen korte tijd opgelost moeten zijn.

V. Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht

- De Commissie verklaart de klacht, voor zover het betreft de onderdelen 1 en 5, gegrond; verklaart de klacht voor het overige ongegrond.

VI. Advies aan bevoegd gezag

- De Commissie adviseert verweerder de fiscale aftrekbaarheid van het *-onderwijs, bij wijze van second opinion, te laten toetsen door een andere deskundige.
- De Commissie adviseert verweerders om klagers op korte termijn uit te nodigen voor een gesprek, daarin te erkennen dat zaken rond het *-onderwijs niet altijd naar verwachting zijn gelopen, met het doel om – samen met de ouders – de blik op een constructieve samenwerking in de toekomst te richten.

Aldus gegeven op 17 oktober 2019 door mr. H. C. Naves, voorzitter, alsmede door P.P.W.A.M. Vervoort en drs. K.B. Visser als leden, in tegenwoordigheid van mr. A.C. Gröllers als secretaris.

